

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 886/2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

- Art. 47 alin. (5) din *Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești* („(5) Mărimea taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare se stabilește de Guvern.”);

- Pct. 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare* („2. Mărimea taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, începând cu anul 2012, se vor ajusta anual, până la data de 15 februarie, la indicele ratei inflației pentru anul precedent.”).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea executării prevederilor punctului 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare*, potrivit căruia „2. Mărimea taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, începând cu anul 2012, se vor ajusta anual, până la data de 15 februarie, la indicele ratei inflației pentru anul precedent.”.

Subliniem că din momentul adoptării normei respective și până în prezent (deci într-un interval de aproximativ 14 ani) nu a fost realizat niciun exercițiu de ajustare a cuantumului taxelor și spezelor procedurii de executare silită la indicele ratei inflației, situația reglementată menținându-se la realitățile existente în anul 2010, care însă sunt total diferite de cele actuale.

Astfel, în vederea onorării obligației asumate de Guvern prin prevederea de la pct. 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010*, prezentul proiect vine cu intervenția conformă

prevederilor respective, asigurându-se un echilibru între evoluțiile economice din perioada din perioada 2010 – prezent și modalitatea de stabilire a cuantumului taxelor și spezelor procedurii de executare, or, potrivit *Hotărârii Guvernului nr. 886/2010*, taxele și spezele au menirea de a acoperi costurile suportate în cadrul procedurilor de executare, iar aceste costuri au sporit esențial pe durata a 14 ani de la stabilirea lor în 2010. Fundamentarea concluziei date se va realiza la compartimentul corespunzător al notei informative.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede ajustarea mărimii unității convenționale stabilite la **pct. 9** din *Regulamentul privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010*, de la 20 lei la 50 lei, având în vedere rata inflației pentru perioada septembrie 2010 – ianuarie 2024, care constituie 172,83%, conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova¹.

Potrivit *Hotărârii Guvernului nr. 886/2010* și *Legii nr. 113/2010 privind executorii judecătorești*, taxele și spezele au menirea de a acoperi costurile suportate în cadrul procedurilor de executare, fiind considerate costuri ale procedurii de executare.

Astfel, ritmul de ajustare a acestora trebuie să fie similar creșterii costurilor acelor servicii care sunt indispensabile exercitării activității de executor judecătoresc. Reținem printre acestea costurile de întreținere a biroului (servicii comunale, locațiune, birotică etc.), remunerarea personalului, efectuarea deplasărilor în teritoriu etc.

Exemplificăm în acest sens că tarifele pentru consumul de energie electrică, energie termică sau produse petroliere au crescut pe perioada anilor 2012-2024, după cum urmează:

- 1) Energie electrică – cu 175%;
- 2) Energie termică – cu 158%;
- 3) Produse petroliere – cu 74%.

În același context, menționăm că tariful de bază pentru **chiria anuală** a unui metru pătrat de spațiu în mun. Chișinău și în mun. Bălți la fel s-a majorat substanțial – **cu 85,7%**, reieșind din prevederile bugetului de stat pentru anii respectivi. Acest fapt, la fel afectează activitatea birourilor executorilor judecătorești, având în vedere că o bună parte de sedii sunt închiriate de la autorități publice.

Având în vedere că executorul judecătoresc, în calitatea sa de angajator, este ținut să ajusteze și salariile oferite angajaților, dar și stagiatorilor (a căror remunerare este obligatorie, conform prevederilor *Legii 113/2010*, spre deosebire de situația stagiatorilor în alte profesii juridice).

¹ Link la calculatorul indicelui prețurilor de consum și a ratei inflației de pe pagina Biroului Național de Statistică:
<https://statbank.statistica.md/pxweb/application/calculatoripc/> .

La fel, reieșind din categoriile de documente executorii prevăzute la art. 11 din *Codul de executare*, coroborat cu art. 15 din *Codul de executare*, majoritatea dosarelor sunt executate de către executori judecătorești fără avansarea cheltuielilor de executare (adică cu investirea propriilor resurse), din motiv că creditorii pe aceste documente executorii sunt scutiți de obligația avansării taxelor pentru efectuarea din oficiu a actelor executorilor judecătorești (ne referim la creditorii pe pensii de întreținere, restabilire la locul de muncă, încasarea prejudiciilor prin schilodire, deces etc). Totodată, potrivit art. 36 alin. (8) din *Codul de executare*, statul este scutit de avansarea cheltuielilor de executare. **Astfel, între timp a devenit extrem de dificilă acoperirea din taxe și spezele stabilite la nivelul realităților din 2010 și a acestor categorii de documente executorii.**

Astfel, indicatorii sus-numiți indică asupra schimbării factorilor economici, care au impact asupra organizării activității biroului executorului judecătoresc și pun în evidență necesitatea ajustării cuantumului unității care este baza de calcul pentru stabilirea taxelor și spezelor procedurii de executare, în ritm simetric cu realitățile economice – or, activitatea executorilor judecătorești nu este desfășurată într-un vid, ci în raporturi strânse cu diferiți furnizori de servicii și produse.

Remarcăm că acești factori, de rând cu norma de la pct. 2 al *Hotărârii Guvernului nr. 886/2010* în esență impun și fundamentează elaborarea și promovarea prezentului proiect.

! În contextul acestui proiect, urmează a se preciza cu claritate că proiectul nu se referă la schimbarea cuantumului onorariilor executorilor judecătorești, ci doar la costurile procedurii de executare.

O altă intervenție vizată de acest proiect este și completarea **pct. 11** din Regulament cu un subpunct nou – 7), care va consacra o taxă suplimentară, percepută pentru declararea acțiunilor procedurale de intentare, stramutare/restituire, suspendare și încetare în Sistemul informațional de evidență și gestionare a documentelor executorii (SIEGDE), conform Regulamentului privind ținerea Registrului procedurilor de executare, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 230/2023 (1 unitate convențională pentru fiecare acțiune procesuală declarată). Această modificare este corelată cu instituirea, din septembrie 2023 a obligativității înregistrării dosarelor de executare în SIEGDE, care este sursă pentru completarea **Registrului de stat al procedurilor de executare**, al cărui Regulament de ținere a fost aprobat prin *Ordinul Ministrului Justiției nr. 230 din 07.09.2023*. Această reglementare ar motiva și determina o executare corespunzătoare a obligațiilor executorilor judecătorești de completare constantă și la termen a Registrului. Totodată, aceasta ar crea premise pentru instituirea unei interfețe a registrului pentru participanții procedurii de executare, interesați să cunoască stadiul dosarului care îi privește.

Suplimentar la aceste intervenții, în contextul punerii în aplicare a prevederilor pct. 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010* și a măririi unității convenționale de la 20 la 50 de lei, s-a realizat și o reevaluare a cuantumului taxelor și spezelor consacrate în cuprinsul capitolelor II și III din *Regulamentul privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010*.

Sintetic, putem vorbi aici de următoarele intervenții de ajustare:

A. Reducerea cuantumului următoarelor taxe și speze:

la p. 11 subpunctele :

- 2) arhivarea dosarului - cu 33%;
- 3) eliberare acte, informații - cu 50%;
- 4) întocmire borderou de calcul - cu 50%;

la p. 12 subpunctele :

- 2) cuantumul costului orei de lucru pentru efectuarea inventarierii - cu 40%;
- 9) taxa pregătire demersuri - cu 20%;
- 11 taxa conciliere - cu 30%;

la p. 13 subpunctele:

- 1) taxa comunicare/înmânare acte - cu 40%;
- 3) taxa pentru depozitare/administrare bunuri - cu 14%;

la p. 15 subpunctele:

- 4) deplasarea executorului judecătoresc - redusă cu 33%;
- 5) plafonat cuantumul cheltuielilor de căutare debitor și a bunurilor lui – nu mai mult de 5 unități convenționale;

B. Majorare de cuantum a următoarelor taxe:

la p. 11 subpct. 1) taxa de intentare – de la o unitate convențională la 3 unități;

la p. 12 subpct. 2) – taxa întocmire proces-verbal de sechestru – de la 0,5 unități convenționale la 10 unități (majorarea este datorată faptului că în versiunea inițială a reglementării acestei taxe nu s-a ținut cont într-o manieră suficientă de importanța și complexitatea acțiunii de aplicare a sechestrului, care este „baza” procedurii de executare, reieșind din premisa că debitorul are bunuri urmăribile, deci cheltuiala dată va fi restituită. În plus, acțiunea de sechestrare este asociată riscurilor de securitate fizică, confruntări, amenințări etc.).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În paralel cu soluția propusă în proiect (care reprezintă, în esență, opțiunea legală în vigoare actualmente, dar nerealizată în practică), la faza inițială de elaborare a acestuia au fost examinate și alte două direcții alternative de intervenție în cuprinsul *Hotărârii Guvernului nr. 886/2010*:

- **Opțiunea 1:** substituirea valorii unității convenționale cu indicator în sumă fixă, echivalentul 1% din salariul minim pe economie (ceea ce la moment tot aproximativ 50 de lei va fi).

Avantaje:

1. instituie un mecanism de autoajustare, fără ca să intervină direct Guvernul. Odată cu stabilirea salariului minim, automat se ajustează și cuantumul cheltuielilor.
2. ajustarea se va face regulat și nu va depinde de factori politici, ci doar de cei economici - lucru care e firesc să fie, având în vedere ca ne referim la costuri ale procedurii, nu la onorariul executorului.
3. este exclus riscul arbitrarului, dat fiind faptul că mărimea salariului minim o stabilește Guvernul.

Dezavantaje:

O potențială dinamică crescândă a salariului minim pe economie (ceea ce se înregistrează în practică) ar duce la o majorare constantă a acestui indicator de la an la an, ceea ce nu ar reflecta în mod obiectiv necesitatea sporirii cuantumului taxelor și spezelor în procedurile de executare silită.

- **Opțiunea 2:** Mărimea unității convenționale în baza căreia se stabilesc taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare, începând cu anul 2025, se va ajusta odată la doi ani la indicele ratei inflației pentru perioada de timp cuprinsă între data ultimei ajustări și luna ianuarie a anului în cursul căruia urmează a fi realizată următoarea ajustare.

Ajustarea mărimii unității convenționale în conformitate cu prevederile de mai sus urmează a se realiza în măsura în care rata de inflație pentru perioada de timp cuprinsă în intervalul dintre luna ianuarie a anului în cursul căruia urmează a fi realizată următoarea ajustare și luna ianuarie a anului precedent depășește indicatorul de 10% sau, după caz, în situația în care în perioada respectivă de timp rata inflației arată un rezultat negativ (s-a înregistrat o deflație). În situația în care pentru perioada menționată rata de inflație nu depășește indicatorul de 10% sau nu a avut loc o deflație, oportunitatea ajustării unității convenționale conform cerințelor prezentului punct se va examina pe parcursul anului următor.

Avantaje:

1. ca și în cazul primei opțiuni, este exclus riscul arbitrarului, dat fiind faptul că rata inflației este un indicator obiectiv, ce reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună din anul curent față de luna similară a anului precedent.

2. spre deosebire de varianta actuală, existentă la pct. 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010*, opțiunea dată consacră mai multe condiționalități suplimentare legate de demersul de majorare a cuantumului unității convenționale, ceea ce o face mult mai flexibilă și mai adaptată la realitățile socio-economice.

Dezavantaje:

1. opțiunea dată nu are la bază un mecanism de autoajustare, ce ar permite lipsa necesității intervenției periodice directe a Guvernului.
2. există riscul ca ajustarea să nu se facă regulat, în contextul intervenției unor factori politici legați de oportunitatea promovării unor asemenea tipuri de proiecte în contexte sociale sensibile (spre ex.: perioada electorală).

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat (în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (8) din *Codul de executare*, în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, acesta este scutit de avansarea cheltuielilor de executare).

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul prezentului proiect asupra sectorului privat (în persoana antreprenorilor) poate fi examinat prin prisma faptului că aceștia, reieșind din raporturile juridice specifice activității pe care o desfășoară, pot întruni, după caz, calitatea de creditor sau de debitor în cadrul unor proceduri de executare silită (aceste părți având și calitatea de debitori în mod solidar ai taxelor pentru efectuarea actelor de executare și ai spezelor procedurii de executare).

În acest sens, urmează a se remarca faptul că impactul proiectului se va manifesta asupra acestor categorii de subiecți într-o manieră nediferențiată, neprezentând nicio relevanță aici genurile concrete de activități economice, mărimea afacerii, amplasamentul regional și alte caracteristici ale antreprenorilor.

În vederea reflectării concrete a impactului prezentului proiect, ce are ca scop de bază executarea obligației Guvernului de ajustare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare la indicele ratei inflației pentru anul precedent, se va lua ca ipoteză de lucru o procedură de executare silită de încasare în beneficiul unei persoane juridice, care ar include în sine taxele aplicabile acesteia actele/acțiunile executorului judecătoresc taxate în conformitate cu prevederile Regulamentului și în privința căreia vor fi realizate calculele necesare potrivit prevederilor actuale din Regulament, dar și potrivit prevederilor conținute în proiect.

Astfel, pentru **scenariul 1** (aplicarea cuantumului actual al taxelor și spezelor din Regulament), vom avea:

➤ **Taxele de gestiune a dosarelor de executare și administrare a documentelor:**

1) taxa de intentare și formare a dosarului de executare – 1 unitate convențională (**20 lei**);

2) taxa de arhivare a dosarului de executare – 3 unități convenționale (**3x20 lei = 60 lei**);

3) taxa pentru eliberarea, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, a certificatelor, confirmărilor, a informației scrise despre acțiunile de executare silită întreprinse de către executorul judecătoresc – 1 unitate convențională pentru un document (**20 lei per document**); (! *Taxa e facultativă – se aplică doar la solicitarea acestor certificate/note*)

4) taxa pentru întocmirea borderoului de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare – 1 unitate convențională pentru o procedură de executare (**20 lei per procedură de executare**);

5) taxa pentru întocmirea încheierii de distribuire a sumelor realizate în faza executării silite – 10 unități convenționale (**10x20 lei = 200 lei**); (! Se va emite doar dacă sunt mai mulți creditori și suma nu este suficientă – și în acest caz taxa se va împărți la numărul de creditori, adică cel puțin la 2 – deci calculăm **ca maximum 100 lei**).

6) taxa pentru eliberarea copiei autentificate a procedurii de executare – 1 unitate convențională (**20 lei**). Pentru procedurile de executare transmise în arhivă, se aplică o taxă suplimentară de 1 unitate convențională (**+20 lei**). În cazul în care solicitarea copiei dosarului de executare este făcută din oficiu de către instanța de judecată, aceste cheltuieli se încasează în conformitate cu prevederile art. 94 al Codului de procedură civilă, executorul judecătoresc urmând să expedieze alăturat copiei dosarului, borderoul de calcul al taxei. În cazul în care solicitarea copiei dosarului de executare este făcută din oficiu de către organele de drept, taxa se achită de persoana care a sesizat respectivul organ.

➤ **Taxele pentru acțiunile procedurale:**

1) taxa pentru întocmirea și eliberarea sau expedierea pe suport de hârtie sau în versiune electronică a demersurilor, încheierilor, dispozițiilor sau informațiilor către deținătorii registrelor de stat, bănci, angajatorul debitorului, terțele persoane, sau alte organe, inclusiv în procesul vânzării bunurilor mobile – 0,25 unități convenționale pentru un document expedit (**0,25x20 lei = 5 lei**). Taxa indicată nu se achită în cazul schimbului reciproc de informații între executorii judecătorești. În cazul în care în calitate de adresat figurează băncile sau registratorii independenți, se achită 1 unitate convențională, indiferent de numărul documentelor expediate (**20 lei**);

2) taxa pentru întocmirea procesului-verbal de sechestru – 0,5 unități convenționale (**0,5x20 lei = 10 lei**), iar pentru pregătirea și efectuarea inventarierii patrimoniului

debitorului ce urmează a fi sechestrat – 5 unități convenționale pentru fiecare oră de lucru (**5x20 lei = 100 lei per oră**);

3) taxa pentru desemnarea (schimbarea, în cazul existenței temeiurilor legale) administratorului bunurilor sau a persoanei căreia i se transmit la păstrare bunurile – 2 unități convenționale (**2x20 lei = 40 lei**). În cazul în care pe durata procedurii creditorul solicită mai mult de două ori schimbarea administratorului, taxa pentru schimbările ulterioare nu îi va fi restituită;

4) taxa pentru transmiterea bunurilor spre vânzare, în baza contractului de comision, inclusiv întocmirea contractului de comision – 15 unități convenționale (**15x20 lei = 300 lei**); (! Aici urmează a se atrage atenția asupra faptului că în procedură se va aplica fie aceasta taxă, fie cele aferente organizării și desfășurării procedurii de licitație/vânzării în alt mod a bunurilor (de la subpct. 5, 6, 8, 10) – deci nu se va calcula și una, și alta, fiind modalități alternative de vânzare).

5) taxa pentru emiterea încheierii de stabilire a datei desfășurării licitației și întocmirea textului anunțului – 1 unitate convențională (**20 lei**). În cazul desfășurării licitațiilor repetate, taxa indicată se înmulțește la coeficientul 0,5 (**0,5x20 lei = 10 lei**);

6) taxa pentru desfășurarea licitației, indiferent de rezultatele licitației – 20 unități convenționale (**20x20 lei = 400 lei**). Taxa este avansată fie de către toți creditorii, în interesul cărora se desfășoară licitația, proporțional creanței, fie integral de unul dintre ei. În cazul desfășurării licitațiilor repetate, taxa indicată se înmulțește la coeficientul 0,5 (**0,5x400 lei = 200 lei**);

7) taxa de participare la licitație (cu eliberarea biletului de participant) – 3 unități convenționale (**3x20 lei = 60 lei**). Taxa indicată se achită de fiecare participant înscris la licitație; (! Această taxă deci se va suporta de alte persoane decât creditorul și debitorul, corespunzător, nu se va pune în calcul).

8) taxa pentru transmiterea spre vânzare a valorilor mobiliare (hârtiilor de valoare) – 10 unități convenționale (**10x20 lei = 200 lei**);

9) taxa pentru pregătirea demersului în instanța de judecată privind schimbarea modului și ordinii de executare, explicarea modului de executare, eşalonarea executării, aplicarea interdicției de ieșire din țară, anunțarea în căutare a debitorului, corectarea erorilor sau omisiunilor din titlul executoriu, eliberarea duplicatului documentului executoriu – 5 unități convenționale pentru un demers (**5x20 lei = 100 lei per demers**);

10) taxa pentru întocmirea procesului-verbal și transmiterea bunului în contul stingerii datoriei – 10 unități convenționale (**10x20 lei = 200 lei**);

11) taxa pentru efectuarea procedurii de conciliere a părților procedurii de executare, indiferent de rezultatele ei – 15 unități convenționale pentru fiecare procedură (**15x20 lei = 300 lei**);

12) taxa pentru ridicarea și transmiterea la păstrare a bunurilor sechestrate și întocmirea procesului-verbal de transmitere a bunurilor – 5 unități convenționale (**5x20 lei = 100 lei**);

13) taxa pentru efectuarea acțiunilor în procedura de executare a documentelor executorii privind stabilirea domiciliului copilului, evacuarea, instalarea, restabilirea la locul de muncă, obligarea debitorului să întreprindă (să nu întreprindă) anumite acțiuni, aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii – 5 unități convenționale pentru o oră de lucru a executorului judecătoresc (**5x20 lei = 100 lei per oră**), dar nu mai puțin de 5 unități convenționale (**5x20 lei = 100 lei**). La calcularea duratei acestor acțiuni nu se va lua în calcul durata drumului tur-retur. (! Aceasta tipologie de dosare care are ca obiect **”a obliga să...”** implică aplicarea acestei taxe, dar, subsecvent, duce la aceea că nu vor fi aplicate cele de la subpct. 2-8, 10, 12 – or în aceste proceduri nu se fac vânzări, ele nefiind de natura pecuniară. Dacă scenariul luat în calcul la aceasta simulare ține de încasare în beneficiul unei persoane juridice – această taxă este inaplicabilă).

! Taxele pentru serviciile prestate de executorii judecătorești nu vor fi luate în calcul în cadrul acestui exercițiu, dat fiind faptul că ele sunt încasate pentru servicii ce nu țin de acțiuni în procedura de executare silită, ci sunt prestate extra-procesual solicitanților de către executor.

➤ **Spezele procedurii de executare:**

1) transportul, păstrarea și vânzarea bunurilor debitorului, care se determină conform tarifelor incluse în contractele de prestări servicii;

2) deschiderea forțată și închiderea încăperilor, strămutarea sau înlăturarea îngrădirilor, care se determină conform tarifelor incluse în contractele de prestări servicii;

3) remunerarea specialiștilor, experților, martorilor asistenți și altor persoane antrenate în procesul de executare – conform Hotărârii Guvernului nr. 270 din 15 martie 2006 „Cu privire la aprobarea mărimilor sumelor bănești achitate persoanelor fizice citate de către instanța judecătorească, organele de urmărire penală, de examinare a materialelor administrative și cele de executare a documentelor executorii”. În cazul efectuării lucrărilor de evaluare și/sau expertiză, costul acestora va fi determinat conform contractului;

4) deplasările executorului judecătoresc efectuate în cadrul procedurii de executare – 15 unități convenționale pentru întreaga procedură de executare (**15x20 lei = 300 lei**). Determinarea modalității de organizare a deplasărilor și tipul transportului utilizat pentru efectuarea actelor de executare ține de organizarea internă a biroului executorului judecătoresc și nu influențează mărimea spezei respective. În cazul în care deplasarea executorului judecătoresc se face în afara circumscripției judecătorei unde își are sediul biroul său, creditorul achită suplimentar 5 unități convenționale pentru o deplasare (**5x20 lei = 100 lei**), fără dreptul de a pretinde încasarea acestei sume de la debitor (! acest din

urmă spor la taxa respectivă creditorul îl poate evita, dacă depune documentul la executare la executorul judecătoresc din circumscripția teritorială proximală, deci e o alegere personală a acestuia).

5) căutarea debitorului și a bunurilor lui – în mărime deplină a costului acțiunii efectuate;

6) transferul (expedierea) sumelor încasate – conform Hotărârii Guvernului nr. 821/2012 pentru aprobarea tarifelor la serviciile poștale de bază prestate de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și de filialele acesteia”;

7) transmiterea sau înmânarea încheierilor, înștiințărilor, telegramelor etc. – conform Hotărârii Guvernului nr. 821/2012 pentru aprobarea tarifelor la serviciile poștale de bază prestate de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și de filialele acesteia”;

8) asigurarea aducerii forțate a debitorului – în mărimea deplină a costului acțiunii efectuate;

9) organizarea și desfășurarea licitației – în mărimea deplină a costului pentru publicarea anunțului de desfășurare a licitației și locațiunea sălii, conform contractului;

10) plățile bancare pentru transferul și convertirea mijloacelor bănești – în mărimea deplină a costului acțiunii efectuate;

11) eliberarea copiilor și duplicatelor de pe actele procedurale – pentru eliberarea copiilor xerox (sau prin fax) – 0, 025 unități convenționale pentru o pagină (**0,025x20 lei = 50 bani per pagină**);

12) comunicarea actelor executorului judecătoresc – în mărimea deplină a costului acțiunii efectuate.

Calculul pentru un scenariu unde procedura de încasare se va face prin vânzarea la licitație, unde vor fi organizate 2 licitații (deci 2 anunțuri, 2 proceduri de licitație), ambele fără succes și bunul va fi preluat în contul datoriei de către creditor (e un scenariu destul de complex) – ar însemna calculul sumelor marcate cu verde și ar ieși – **1945.5 lei**.

În ipoteza unei executări nepecuniare (a evacua, spre exemplu) - din această sumă vom scade p. p. 2-8, 10,12 din taxe și vom obține: **1945,5 lei – 1080 + taxa de la 13 pentru 4 ore de lucru (400 lei) = 1265,5 lei**.

În condițiile reglementărilor din 2010 din aceste sume urma a fi asigurate lucrul și pe dosare civile și pe cele sociale (scutite de avansare – gen pensii alimentare, prejudicii prin vătămare etc.), dar **NU** și pe cele unde creditor este statul. **Atunci când aceste tarife au fost stabilite, calculate (situația anului 2010) – exista obligația avansării sumelor date de către stat (în quantum mai mic, dar era).**

Pentru **scenariul 2** (aplicarea quantumului taxelor și spezelor din proiect), vom avea:

➤ **Taxele de gestiune a dosarelor de executare și administrare a documentelor:**

1) taxa de intentare și formare a dosarului de executare – 3 unități convenționale (**3x50 lei = 150 lei**);

2) taxa de arhivare a dosarului de executare – 2 unități convenționale (**2x50 lei = 100 lei**);

3) taxa pentru eliberarea, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, a certificatelor, confirmărilor, a informației scrise despre acțiunile de executare silită întreprinse de către executorul judecătoresc – 0,5 unități convenționale pentru un document (**0,5x50 lei = 25 lei per document**); (! *Taxa e facultativă – se aplică doar la solicitarea acestor certificate/note*).

4) taxa pentru întocmirea borderoului de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare – 0,5 unități convenționale per borderou (**0,5x50 lei = 25 lei**) (pentru emiterea borderoului inițial și a celui final în cadrul procedurii de executare silită). Pentru borderourile emise la solicitarea părților, taxa percepută constituie 1 unitate convențională per borderou (**50 lei per borderou**);

5) taxa pentru întocmirea încheierii de distribuire a sumelor realizate în faza executării silite, a încheierii de stabilire a sumelor rezultate din întârzierea executării și a încheierii de stabilire a restanței – 10 unități convenționale per încheiere (**10x50 lei = 500 lei**). (! *Se va emite doar dacă sunt mai mulți creditori și suma nu este suficientă – și în acest caz taxa se va împărți la numărul de creditori, adică cel puțin la 2 - deci avem cel mult 250 lei*). În cazul când distribuirea sumelor se realizează doar către un creditor și către executorul judecătoresc, căruia urmează a-i fi restituite unele cheltuieli de executare, taxa se reduce cu 50 % (**50%x500 lei = 250 lei**).

6) taxa pentru eliberarea copiei autentificate a procedurii de executare – 1 unitate convențională (**50 lei**) (! *Doar la solicitare, copiile simple a procedurii se emit la 3,5 /pagina*). Pentru procedurile de executare transmise în arhivă, se aplică o taxă suplimentară de 1 unitate convențională (+ **50 lei**). În cazul în care solicitarea copiei dosarului de executare este făcută din oficiu de către instanța de judecată, aceste cheltuieli se încasează în conformitate cu prevederile art. 94 al Codului de procedură civilă, executorul judecătoresc urmînd să expedieze alăturat copiei dosarului, borderoul de calcul al taxei. În cazul în care solicitarea copiei dosarului de executare este făcută din oficiu de către organele de drept, taxa se achită de persoana care a sesizat respectivul organ;

7) taxa pentru declararea acțiunilor procedurale de intentare, strămutare/restituire, suspendare și încetare în Sistemul informațional de evidență și gestionare a documentelor executorii (SIEGDE), conform Regulamentului privind ținerea Registrului procedurilor de executare, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 230/2023 – 1 unitate convențională pentru fiecare acțiune procesuală declarată (**50 lei per acțiune, dintre care două vor fi obligatorii (intentarea și încetarea) 2x50 lei = 100 lei**).

➤ **Taxe pentru acțiunile procedurale:**

1) taxa pentru întocmirea și eliberarea sau expedierea pe suport de hârtie sau în versiune electronică a demersurilor, încheierilor, dispozițiilor sau informațiilor către deținătorii registrelor de stat, bănci, angajatorul debitorului, terțele persoane, sau alte organe, inclusiv în procesul vânzării bunurilor mobile – 0,2 unități convenționale pentru un document expediat (**0,2x50 lei = 10 lei**). Taxa indicată nu se achită în cazul schimbului reciproc de informații între executorii judecătorești. În cazul în care în calitate de adresat figurează băncile sau registratorii independenți, se achită 1 unitate convențională, indiferent de numărul documentelor expediate (**50 lei**);

2) taxa pentru întocmirea procesului-verbal de sechestr – 10 unități convenționale (**10x50 lei = 500 lei**), iar pentru pregătirea și efectuarea inventarierii patrimoniului debitorului ce urmează a fi sechestrat – 3 unități convenționale pentru fiecare oră de lucru (**3x50 lei = 150 lei per oră**);

3) taxa pentru desemnarea (schimbarea, în cazul existenței temeiurilor legale) administratorului bunurilor sau a persoanei căreia i se transmit la păstrare bunurile – 1 unitate convențională (**50 lei**). În cazul în care pe durata procedurii creditorul solicită mai mult de două ori schimbarea administratorului, taxa pentru schimbările ulterioare nu îi va fi restituită;

4) taxa pentru transmiterea bunurilor spre vânzare, în baza contractului de comision, inclusiv întocmirea contractului de comision – 15 unități convenționale (**15x50 lei = 750 lei**); (! Se va aplica fie această taxă, fie cele aferente licitației/vânzării în alt mod a bunurilor (conform subpct. 5, 6, 8, 10) – deci nu se va calcula și una, și alta – sunt modalități alternative de vânzare).

5) taxa pentru pregătirea anunțului de stabilire a datei desfășurării licitației și întocmirea textului anunțului – 1 unitate convențională (**50 lei**). În cazul desfășurării licitațiilor repetate, taxa indicată se înmulțește la coeficientul 0,5 (**0,5x50 lei = 25 lei**).

6) taxa pentru desfășurarea licitației, indiferent de rezultatele licitației – 20 unități convenționale (**20x50 lei = 1000 lei**). Taxa este avansată fie de către toți creditorii, în interesul cărora se desfășoară licitația, proporțional creanței, fie integral de unul dintre ei. În cazul desfășurării licitațiilor repetate, taxa indicată se înmulțește la coeficientul 0,5 (**0,5x1000 lei = 500 lei**);

7) taxa de participare la licitație (cu eliberarea biletului de participant) – 3 unități convenționale (**3x50 lei = 150 lei**). Taxa indicată se achită de fiecare participant înscris la licitație; (! Nu o punem în calcul – o achită persoanele care vin la licitație, nu creditorul sau debitorul).

8) taxa pentru transmiterea spre vânzare a valorilor mobiliare (hârtiilor de valoare) – 10 unități convenționale (**10x50 lei = 500 lei**); (! A se vedea remarca de la subpct. 4).

9) taxa pentru pregătirea demersurilor în instanța de judecată – 4 unități convenționale pentru un demers (**4x50 lei = 200 lei per demers**); (! Remarcăm că demersurile sunt aplicabile pentru situațiile când nu se identifică bunuri – astfel dacă calculăm scenariul cu licitație, vânzare – nu prea avem pentru ce aplica demersuri).

10) taxa pentru întocmirea procesului-verbal și transmiterea bunului în contul stingerii datoriei – 10 unități convenționale (**10x50 lei = 500 lei**);

11) taxa pentru efectuarea procedurii de conciliere a părților procedurii de executare, indiferent de rezultatele ei – 10 unități convenționale pentru fiecare procedură (**10x50 lei = 500 lei**);

12) taxa pentru ridicarea și transmiterea la păstrare a bunurilor sechestrate și întocmirea procesului-verbal de transmitere a bunurilor – 5 unități convenționale (**5x50 lei = 250 lei**);

13) taxa pentru efectuarea acțiunilor în procedura de executare a documentelor executorii privind stabilirea domiciliului copilului, asigurarea întrevederilor cu minorul, evacuarea, instalarea, restabilirea la locul de muncă, obligarea debitorului să întreprindă (să nu întreprindă) anumite acțiuni, aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii – 5 unități convenționale pentru o oră de lucru a executorului judecătoresc (**5x50 lei = 250 lei per oră**), dar nu mai puțin de 5 unități convenționale (**5x50 lei = 250 lei**). La calcularea duratei acestor acțiuni nu se va lua în calcul durata drumului tur-retur. *(! După cum s-a remarcat și anterior, această tipologie de dosare care are ca obiect "a obliga să..." implică aplicarea acestei taxe și nu implică aplicarea celor de la p. 2-8, 10,12 – or în aceste proceduri nu se fac vânzări, ele nefiind de natura pecuniară. Dacă scenariul luat în calcul la această simulare ține de încasare în beneficul unei persoane juridice – această taxă este inaplicabilă).*

! Taxele pentru serviciile prestate de executorii judecătorești nu vor fi luate în calcul în cadrul acestui exercițiu, dat fiind faptul că ele sunt încasate pentru servicii ce nu țin de acțiuni în procedura de executare silită, ci sunt prestate extra-procesual solicitanților de către executor.

➤ **Spezele procedurii de executare:**

1) transportul, păstrarea și vânzarea bunurilor debitorului, care se determină conform tarifelor incluse în contractele de prestări servicii;

2) deschiderea forțată și închiderea încăperilor, strămutarea sau înlăturarea îngrădirilor, care se determină conform tarifelor incluse în contractele de prestări servicii;

3) remunerarea specialiștilor, experților, martorilor asistenți și altor persoane antrenate în procesul de executare – conform Hotărârii Guvernului nr. 270 din 15 martie 2006 „Cu privire la aprobarea mărimilor sumelor bănești achitate persoanelor fizice citate de către instanța judecătorească, organele de urmărire penală, de examinare a materialelor administrative și cele de executare a documentelor executorii”. În cazul efectuării lucrărilor de evaluare și/sau expertiză, costul acestora va fi determinat conform contractului;

4) deplasările executorului judecătoresc efectuate în cadrul procedurii de executare – 10 unități convenționale pentru întreaga procedură de executare (**10x50 lei = 500 lei**). Determinarea modalității de organizare a deplasărilor și tipul transportului utilizat pentru efectuarea actelor de executare țin de organizarea internă a biroului executorului judecătoresc și nu influențează mărimea spezei respective. În cazul în care deplasarea executorului judecătoresc se face în afara circumscripției judecătorești unde își are sediul biroul său, creditorul achită suplimentar 5 unități convenționale pentru o deplasare (**5x50 lei = 250 lei**), (! Acest spor la taxa respectivă creditorul îl poate evita, dacă depune documentul la executare la executorul judecătoresc din circumscripția teritorială proximală, deci e o alegere a acestuia) fără dreptul de a pretinde încasarea acestei sume de la debitor;

5) căutarea debitorului și a bunurilor lui – în mărime deplină a costului acțiunii efectuate, dar nu mai mult de 5 unități convenționale (**5x50 lei = 250 lei**);

6) transferul (expedierea) sumelor încasate – conform Hotărârii Guvernului nr. 821/2012 pentru aprobarea tarifelor la serviciile poștale de bază prestate de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și de filialele acesteia”;

7) transmiterea sau înmânarea încheierilor, înștiințărilor, telegramelor etc. – conform Hotărârii Guvernului nr. 821/2012 pentru aprobarea tarifelor la serviciile poștale de bază prestate de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și de filialele acesteia”;

9) organizarea și desfășurarea licitației – în mărimea deplină a costului pentru publicarea anunțului de desfășurare a licitației și locațiunea sălii, conform contractului;

10) plățile pentru serviciile bancare – în mărimea deplină a costului acțiunii efectuate;

11) eliberarea copiilor și duplicatelor de pe actele procedurale – pentru eliberarea copiilor xerox (sau prin fax) – 0,07 unități convenționale pentru o pagină (**0,07x50 lei = 3,5 lei per pagină**);

12) comunicarea actelor executorului judecătoresc – în mărimea deplină a costului acțiunii efectuate.

Calculul pentru un scenariu unde procedura de încasare se va face prin vânzarea la licitație, vor fi organizate 2 licitații (deci 2 anunțuri, 2 proceduri de licitație), ambele fără succes și bunul va fi preluat în contul datoriei de către creditor (e un scenariu destul de complex) – ar însemna calculul sumelor marcate cu verde și ar ieși – **4763.5 lei**.

În ipoteza unei executări nepecuniare (a evacua, spre exemplu) - din această sumă vom scade p. p. 2-8, 10, 12 din taxe și vom obține: **4763.5 lei – 3025 + taxa de la 13 pentru 4 ore de lucru (1000 lei) = 2738,5 lei**.

!!! Este necesar să ținem cont că din această sumă ce revine pe un dosar civil, executorul judecătoresc trebuie să asigure lucru pe 2-3 dosare în beneficiul statului + 1

dosar din categoria celor pentru care sunt scutiri de avansare (pensie alimentară/vătămarea sănătății etc.) .

Așadar, din analiza cuantumului sumelor datorate cu titlu de taxe și speze în cadrul unei proceduri de executare silită, putem deduce că odată cu aplicarea prevederilor noi, propuse prin intermediul proiectului, acestea se vor majora de la 1945,5 lei la 4763,5 lei (ceea ce va reprezenta o creștere de aproximativ **144,84 %**). Raportat la rata inflației pentru perioada septembrie 2010 – ianuarie 2024, care constituie **172,83 %** (conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova), suntem în poziția de a constata că această ajustare a cuantumului taxelor și spezelor nu va alinia într-o măsură egală taxele și spezele la inflația înregistrată în această perioadă, însă va permite o ridicare a cuantumului taxelor și spezelor percepute în cadrul unei proceduri de executare silită la un plafon mai apropiat de acest indicator, ceea ce va asigura o consolidare a sustenabilității activității executorilor judecătorești și a posibilității acestora de a asigura executarea efectivă a documentelor executorii, contribuind prin aceasta la protecția drepturilor creditorilor impuși să recurgă la soluția executării silite în contextul în care debitorii refuză să execute benevol obligațiile lor.

Se va remarca în acest sens și posibilitatea ca, în baza art. 37 alin. (5) din *Codul de executare*, la solicitarea persoanei interesate, executorul judecătoresc să accepte eșalonarea achitării taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc.

4.4. Impactul social

Cu referire la impactul proiectului asupra cuantumului taxelor și spezelor percepute în contextul unei proceduri de executare silită, urmează a se vedea analiza de la secțiunea 4.3. („*Impactul asupra sectorului privat*”). Remarcăm în acest sens că acele considerente expuse cu referire la antreprenori se aplică în egală măsură și celorlalte categorii de persoane (care, la fel, pot avea calitatea de creditor sau de debitor în cadrul unei proceduri de executare silită, resimțind prin aceasta impactul modificărilor propuse prin intermediul proiectului).

Aici însă urmează să atragem atenția asupra faptului că normele legale în vigoare deja vin să consacre un șir de soluții, care ar diminua impactul generat de un quantum inaccesibil pentru taxele percepute de executori judecătorești (protejând prin aceasta un cerc amplu de subiecți vulnerabili), stabilind în cuprinsul art. 37 alin. (7) din *Codul de executare* că „(7) *De obligația avansării taxelor pentru efectuarea din oficiu a actelor executorului judecătoresc sunt scutiți creditorii conform documentelor privind:*

a) *încasarea pensiei de întreținere;*

b) *încasarea sumelor bănești pentru reparația prejudiciilor cauzate prin vătămarea integrității corporale, prin o altă vătămare a sănătății sau prin deces, dacă reparația se efectuează sub formă de prestații bănești periodice;*

c) restabilirea la locul de muncă; d) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege; e) încasarea sumelor în beneficiul statului și confiscările.”. Remarcăm că prin intermediul proiectului nu se instituie premise pentru apariția unor situații discriminatorii față de anumite grupuri de persoane.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 886/2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, link: https://www.justice.gov.md/content/anunt-cu-privire-la-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la. Urmare a definitivării versiunii inițiale a proiectului, materialele aferente acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, în rubrica: <i>Transparența decizională</i>, secțiunea: <i>Proiecte de acte normative remise spre coordonare</i>.
7. Concluziile expertizelor
-
8. Modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Ca urmare a aprobării proiectului dat nu va fi necesară operarea unor modificări în cuprinsul altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Urmare a operării modificărilor propuse prin intermediul prezentului proiect, destinarii acestor prevederi normative (executorii judecătorești) vor recurge la aplicarea

lor imediată, din momentul în care ele vor intra în vigoare, fără a fi necesară adoptarea unor acte normative subsecvente sau realizarea unor alte precondiții.

Legat de posibilitățile practice pentru creditorii din procedurile de executare silită de a asigura plata spezelor către executorul judecătoresc, prevederile pct. 16 din Regulamentul, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 886/2010*, rămân intacte, stabilind în continuare că „16. Pentru achitarea spezelor, creditorul poate recurge la:

1) avansarea sumei necesare la contul executorului judecătoresc;

2) achitarea serviciilor nemijlocit prestatorilor;

3) acordarea asistenței necesare de sine stătător (asigurând transportul, lucrul hamalilor etc.).”.

În ceea ce privește modalitatea practică de verificare a respectării de către destinatari a modificărilor propuse prin intermediul prezentului proiect, urmează să precizăm că modul de evidență și încasare a cheltuielilor de executare și a mijloacelor bănești pe procedurile de executare formează unul din obiectele de bază ale controalelor realizate în contextul supravegherii activității profesionale a executorului judecătoresc (în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (2) din *Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești*), responsabile de care sunt Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI